Выходить у Львовѣ що дня (кромѣ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адмінїстрація и Експедиція пôдъ ч. 8 улица Чарнецкого.

Редакція ул. Францїсканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѣ.

Рекламації неопечатанѣ вôльнѣ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Газеты Львôвскои".

Предплата у Львовѣ въ Адмінїстрації „Газеты Львôвскои" и въ ц. к. Староствахъ на провінції

на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к
на пôвъ року . 1 зр. 20 к
на чверть року . 60 к
мѣсячно . . . . 20 к
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:

на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к
мѣсячно . . . 45 к
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 285. Субота 21 грудня (2 сѣчня) 1891. Рокъ I.

Зъ неволѣ у Магдистôвъ.

Якъ разъ минуло десять лѣтъ, коли на далекôмъ полудни, бо ажь на полудневôй граници Єгипту, въ середнôй Африцѣ, въ тыхъ сторонахъ, де сплывають ся рѣки бѣлый и синїй Ніль зъ собою, выбухли були першѝ початки ворохобнѣ, котрѝ опôсля довели ажь до вôйны, що немало трѣвожила й Европу. Здавало ся, що Єгипетъ вже пропавъ, що дôстане ся въ руки збунтованыхъ Арабôвъ, котрѝ коли прийдуть до силы, готовѝ не лишь выступити противъ Европейцѣвъ въ Африцѣ и Арабіи, але схотять може ще вести вôйну противъ свого каліфа (головы магометаньскои вѣры), турецкого султана въ Константинополи. Страхъ якъ кажемо, пôйшовъ бувъ и по Европѣ, бо можна було думати, що вôйна готова ще перенести ся и до Европы; а вже найбôльше налякались були Анґлійцѣ, бо имъ розходилося о Єгипетъ и о свобôдну дорогу черезъ Червоне море до своихъ посѣлостей въ Азіи.

Того переполоху, того заколоту наробивъ бувъ чоловѣкъ, що оголосивъ ся бувъ „магдіємъ" т. є. арабскимъ святымъ чоловѣкомъ. Чоловѣкъ той називавъ ся Ахмедъ Сулейманъ, походивъ родомъ зъ горѣшного Єгипту и выховувавъ ся въ Каирѣ, а опôсля бувъ высшимъ урядникомъ податковымъ въ полудневыхъ провінціяхъ єгипетскихъ. Въ 1881 р. зôбравъ вôнъ бувъ около себе богато людей оголосивъ, ся магдіємъ та головою магометаньскои вѣры и самостôйнымъ паномъ полудневыхъ провінцій. Въ 1883 занявъ вôнъ бувъ мѣсто Ель Обеідъ а вôдтакъ и цѣлу провінцію звану Кордофанъ. Коли пôзнѣйше выбухла въ самôмъ Єгиптѣ ворохобня пôдъ бувшимъ міністромъ Арабі-пашою а Анґлійцѣ прийшли на помôчь Єгиптянамъ, хотѣвъ Магді — такъ вôдъ теперь загально называно Ахмеда Сулеймана — помагати Арабіому, але анґлійске войско побило Арабіого пôдъ Тель-ель Кебіръ и Магді мусѣвъ вже дбати лишь про самого себе. Анґлійцѣ выслали тогди войско пôдъ проводомъ Гіксъ-пашѣ, але Магді побивъ єго и забравъ вôдъ него множество карабінôвъ и богато пушокъ и такъ скрѣпивъ ще свою силу. Вôдъ теперь ставъ вôнъ чимъ разъ дальше розширяти свою власть въ середнôй Африцѣ. Єго воєводы погнали ся були ажь до Донґолѣ и до Вадалаю, провінціи, що стояла тогди пôдъ управою Еміна-пашѣ, а самъ Магді обступивъ мѣсто Хартумъ, що доси було ще въ рукахъ єгипетскихъ. Анґлійцѣ выслали тогды ґенерала Ґордона, чоловѣка дуже побожного, котрый мавъ звычай зъ бібліею въ руцѣ выбирати ся въ походъ противъ невѣрныхъ. Ґордонови удало ся добути до Хартуму, але Магді обступивъ знову то мѣсто зъ войскомъ и по довшôй облозѣ здобувъ єго. Тогди казавъ вôнъ богато Европейцѣвъ вырѣзати а мѣжь тыми убивъ и ґен. Ґордона; прочихъ забравъ въ неволю.

Магді померъ, якъ говорено, на вôспу; по нѣмъ обнявъ провôдъ въ здобутыхъ нимъ провінціяхъ єго полководецъ и якійсь своякъ Османъ Діґма. Анґлійцѣ перестали теперь старати ся вôдзыскати для Єгипту утраченѝ провінціи, а обмежали ся лишь на то, що держали приморскѝ мѣста якъ Суакимъ та Массаву. Османъ-Діґма ширивъ тымчасомъ дальше свое панованє въ середнôй Африцѣ и все державъ Европейцѣвъ въ неволи, котрѝ ще за Магдіого дôстали ся були до неи. Хто зъ Европейцѣвъ бувъ въ тôй неволи, не можна було довго знати; ажь ось удало ся одному чоловѣкови утечи зъ тои неволѣ и вôнъ теперь подавъ цѣкавѝ рѣчи до вѣдомости. Єсть то австрійскій місіонеръ о. Орвальдеръ, котрый вôдъ часу занятя Хартуму магдистами, бувъ у нихъ въ неволи.

О. Орвальдеръ перебуває теперь въ Каирѣ и выславъ зъ вôдтамъ письмо до одной зъ вѣденьскихъ ґазетъ, въ котрôмъ каже, що колись пôзнѣйше опише докладно, що видѣвъ и переживъ въ десятилѣтнôй неволи, а теперь лишь коротенько подає ось такѝ вѣсти:

Я утѣкъ — каже о. Орвальдеръ — зъ двома монахинями и муриньскою дѣвчиною дня 29 падолиста о 8 год. вечеромъ зъ мѣста Омдурманъ. Насъ вѣвъ проводиръ Ахмедъ Гасанъ и два єго товаришѣ. Насъ семеро людей ѣхало день и нôчь на чотирохъ верблюдахъ, днемъ мановцями а ночею звычайною дорогою. Такъ ѣхали мы безъ перестанку вздовжь лѣвого берега Нілю ажь до мѣстцевости Банґа, що лежить двѣ годины дороги на пôвнôчь вôдъ Берберу. Тамъ перебули мы оденъ день, щобы ночею перебрати ся черезъ рѣку. Коли настала нôчь, не хотѣвъ перевôзникъ насъ перевезти и казавъ чекати до другого дня. Але то була бы для насъ небезпечна рѣчь. На щастє знайшли ся два хлопцѣ, що за два таляры перевезли насъ, коли перевôзникъ вôдôйшовъ. Вôдтакъ пустились мы пустинею до мѣста Абу-Гамедъ. Коло мѣсцевости Мешера пôдôйшли мы до рѣки, щобы набрати въ бурдюги воды, коли наразъ чуємо, що десь въ гущавинѣ вôдозвавъ ся верблюдъ. Насъ взявъ страхъ; дивимось близше, а то стоить пограничный сторожь. Побачивши насъ, хотѣвъ вôнъ заразъ бѣчи до Абу-Гамеду и дати знати,

2

Гоненє христіянъ въ Хинѣ.

(Дальше.)

Цѣла Хина повна всѣлякихъ тайныхъ товариствъ, котрѝ основано почасти для спôльнои обороны по части въ цѣляхъ політичныхъ. Товариства тѝ вийшли по найбôльшôй части зъ провінціи Гонанъ. Ся провінція дає Хинѣ найбôльше войска. Въ хиньскôй арміи нема нѣ лѣкарѣвъ, нѣ шпиталѣвъ, нѣ взагалѣ нѣякои помочи для вояковъ на случай недуги. Раненый вoякъ мусить самъ глядѣти собѣ помочи. Абы тому бодай въ части якось зарадити, то сполучає ся якесь число вояковъ, звычайно близькихъ собѣ краянъ, въ братство, щобы помагати собѣ въ случаю недуги або пораненя. Коли вôдтакъ тѝ вояки идуть въ вôдставку — звычайно безъ грошей, ба ще й правительство лишило ся имъ винне за службу — то тѝ братства творять вôдтакъ великѝ ватаги, котрѝ волочать ся по краю и розбивають. Колижь знайде ся якійсь чоловѣкъ, що возьме таку ватагу въ свои сильнѝ руки та єи зорґанізує, то зробить ся такъ зъ неи сильне тайне товариство зъ широкимъ кругомъ дѣланя и великимъ вплывомъ. Тѝ тайнѝ товариства уважають ся за небезпечнѝ для державы и треба бы ихъ нищити, але мандарины боять ся ихъ; ихъ власть навѣть тогди, колибъ они дѣйстно мали тôлько войска, кôлько беруть грошей на войско, була бы ще замала, щобы вести борбу зъ тыми товариствами. А дасть мандаринъ знати высшимъ властямъ, що въ єго округѣ выбухла ворохобня, то зашкодить тымъ собѣ, хочь бы навѣть и нездеґратували єго заразъ. Они удають отже, що нѣчого не знають, а коли таки щось дôйде до публичнои вѣдомости, то они старають ся то заразъ затерти.

Найбôльше розширене и найсильнѣйше тайне товариство въ Хинѣ єсть теперь „Коляо-гуі" або по нашому „товариство старыхъ братôвъ". Оно складає ся майже зъ самыхъ людей зъ провінціи Гонанъ; до него належать люде великои науки и зъ высокимъ становищемъ а головнымъ осѣдкомъ єго єсть провінція Гонанъ, але оно єсть розширене такожь и вздовжь цѣлои рѣки Янґъ-тсе. Се товариство стало ся причиною послѣдныхъ розруховъ въ Хинѣ. Тѝ, що добре знають хиньскѝ вôдносины, кажуть, що двѣ причины мало оно до того. Разъ, хотѣло оно выкликати революцію, щобы скинути теперѣшну манджурску династію а на єи мѣсце поставити на тронѣ хиньску династію. Въ тôй цѣли хотѣло оно запутати правительство въ яку вôйну зъ державами европейскими и длятого руйнувало майно Европейцѣвъ. Наколибъ то було удало ся и правительство було бы запутало ся въ вôйну зъ европейскими державами, то въ краю було бы легко було выкликати революцію. Але що революціонеры потребували Европейцѣвъ, абы дôстати вôдъ нихъ оружіє, и що знали, що колибъ Европейцѣ станули по сторонѣ хиньского правительства, то не можна бы выкликати революціи, то они длятого самымъ Европейцямъ, проживаючимъ въ Хинѣ, не робили нѣчого, хиба лишь руйнували ихъ майно. Навѣть въ тыхъ мѣсцевостяхъ, якъ н. пр. Ву-суе, де убито двохъ Европейцѣвъ и напастовано монахинѣ місійнѝ, стало ся то лишь, якъ здає ся, противъ волѣ проводирôвъ и того злочину допустилась товпа, котра, якъ звычайно, користає завсѣгды зъ такои нагоды.

Друга причина, яку пôдсувають товариству Ко-ляо-гуі, єсть така: Товариство се єсть дуже розширене и могуче. Позаякъ кождый мандаринъ одвѣчає за розрухи, якѝ выбухнуть въ єго округѣ и то уважає ся за нездôбнôсть єго до удержаня спокою и порядку, то послѣдный ґенералъ-ґубернаторъ въ Нанкінѣ, маркізъ Тсенґъ, бувшій амбасадоръ въ Лондонѣ, волѣвъ платити товариству по 50.000 таелѣвъ (таель, хиньска монета, має на нашѝ грошѣ 3 зр. и 35 кр.) мѣсячно. Коли вôнъ померъ то другій ґубернаторъ, що по нѣмъ наставъ, не то що не хотѣвъ платити тыхъ грошей, але ще й загрозивъ, що буде выступати противъ товариства зъ цѣлою строгостію. Ко-ляо-гуі выкликало отже розрухи противъ христіянъ и Европейцѣвъ, щобы показати ґен.-ґубернаторови свою силу та дати єму доказъ, що лѣпше для него оплачувати ся товариству, якъ опôсля платити вôдшкодованє Европейцямъ. Нема нѣякого сумнѣву, що всѣ розрухи выкликали люде зъ сего товариства та що то

що мы втѣкаємо. Мы стали однакожъ просити єго, щобы того не робивъ и дали єму 20 талярôвъ, щобы мовчавъ. То насъ выратувало. Дня 7 грудня прибули мы до мѣсцевости Мурадъ, що належить вже до Єгипту, а по двохъ дняхъ вычинку, дôстали ся щасливо дня 13 грудня до Короско.

Ото найважнѣйшй вѣсти зъ Судану. Въ неволи позôстають ще: два Италіянцѣ и одна Италіянка, оденъ Нѣмець 19 Грековъ, 8 Сирійцѣвъ, 8 жидôвъ и Слатінъ бей, котрый до 1884 р. бувъ египетскимъ ґубернаторомъ Дарфуру, а котрого по смерти Магдіого придѣлено на силу до прибочнои ґвардіи Абдула-Тоасіого, наслѣдника Магдіого. Невôльниковъ стережуть дуже строго и обходять ся зъ ними по варварски. Въ Суданѣ єсть поживы подостаткомъ и цѣны дуже малй. Всѣ однакъ бажають, щобы Єгипетъ обнявъ знову верховодство надъ сими краями; всѣмъ надоѣла вже братоубійча борба: дервішѣ покинули майже зовсѣмъ Дарфуръ. Въ Суданѣ єсть богато слонѣвъ и иншихъ дикихъ звѣрять, котрй становлять значне и переважне богатство краю

Мѣсто Омдурманъ має около 120.000 до 150.000 людей, мѣшанина всѣлякихъ племенъ суданьскихъ. Войско магдистôвъ складає ся зъ 2000 невôльниковъ. Хартумъ єсть зовсѣмъ зруйноване, на розвалинахъ поросли бурьяны; стоить ще лишь будынокъ місійный та колишна палата правительственна. О самôй провінціи найважнѣйшй такй вѣсти: Дарфуръ магдисты покинули. Въ Кордофанѣ стоять два еміры, свояки теперѣшного магдіого Абдуллягі зъ войскомъ въ силѣ 1.500 людей въ Обеідѣ. Надъ бѣлымъ Ніломъ стоять залоги въ Джебель Реґафъ, Ладо и Фашодѣ. Въ сѣмъ послѣднôмъ мѣстѣ стоить еміръ Цеки Тамалъ зъ войскомъ въ силѣ 5.000 до 6.000 людей. Въ Касалѣ єсть вôддѣлъ войска въ силѣ около 500 людей, а магдисты найбôльше тутъ боять ся Италіянцѣвъ.

Межи магдистами — каже о. Орвальдеръ — нема згоды. На короткій часъ передъ єго втечею лучивъ ся ось такій случай: Дня 1 падолиста зôбрались були три каліфы у одного зъ достойниковъ на раду. Каліфъ Алі Караръ докорявъ каліфови Абдуллягі, що вôнъ не держить ся приписôвъ магдôвскои науки и займає ся политикою бôльше якъ того потреба. Зъ того прийшло до сварки. Дня 24 падолиста вôдбула ся знову така нарада а по нѣй прийшло вже до кровавои бійки, котра тревала ажъ 5 днѣвъ. Каліфы погодили ся, але Абдуллягі обовязавъ ся дати Караровн четвертину свого войска, четвертину доходôвъ и одну хоругову а крôмъ того обѣцявъ ще дати єму готôвкою 800 талярôвъ (200 для сынôвъ Магдіого, 200 для єго жѣнки а 400 для самого Карара). Фактъ сей єсть характеристичный, бо вказує, якій роздоръ єсть мѣжь партіями въ Суданѣ.

Поглядъ політичный.

Міністеръ ґр. Кінбурґъ зложивъ вчера передъ полуднемъ присягу въ руки Є. Вел. Цѣсаря. При актѣ тôмъ бувъ присутный президентъ кабінету ґр. Таффе, а роту присяги вôдчитавъ сов. Двору Кляйсъ.

На першôмъ засѣданю палаты пословъ по святахъ буде предложене справоздане комісіи для угодъ торговельныхъ. Въ парляментарныхъ кругахъ припускають, що діскусія надъ трактами въ повнôй палатѣ потреває около 10 днѣвъ.

Presse подала поголоску будьтобы посла дра Мадейского мали покликати на якійсь высшій урядъ державный. Въ тôй справѣ доносить нинѣшний Dziennik Polsk-ій зъ Вѣдня, що на вчерашнôй радѣ міністрôвъ обговорювано такожъ справу именованя дра Мадейского шефомъ секции въ міністерствѣ справедливости.

До Köln. Ztg. доносять: Потверджує ся вѣсть, що въ Россіи выкрыли послѣдными часами три друкарнѣ нігілістичнй, именно двѣ въ Петербурзѣ а одну въ Москвѣ. Знайденй въ половинѣ грудня въ Харковѣ проклямаціи кажуть вносити, що всѣлякй нігілістичнй елементы розпочали знову свою роботу. Партія перевороту въ Петербурзѣ має ознаку на скрôзь анархістичну, московска партія домагає ся лише змѣны формы правительственнои на подобу европейску, харкôвска вкôнци старає ся пôдбурити селянъ противъ шляхты и духовеньства. Въ Петербурзѣ арештовано загаломъ около 60 особъ, а въ Москвѣ 40, мѣжь тыми 16 женщинъ. Межи арештоваными находить ся богато належачихъ до клясъ интелиґентнѣйшихъ, але студентôвъ мало.

Зъ Баку надъ Каспійскимъ озеромъ, де суть величезнй копальнѣ нафты, доносять о кровавыхъ бійкахъ межи тамошными Персами а россійскою людностію. Персы, будучи въ переважаючôй силѣ числомъ, кинули ся на Россіянъ и кôлькохъ зъ нихъ убили. Противъ ворохобниковъ вырушило войско и почало стрѣляти та рубати, та убило або покалѣчило кôлькадесять особъ. Черезъ два дни всѣ важнѣйшй точки мѣста були обсадженй войскомъ. За причину розрухôвъ подають то, що въ послѣдныхъ часахъ найшло до Баку зъ ґуберній, голодомъ дôткненыхъ, богато робôтниковъ россійскихъ и зробили велику конкуренцію мѣсцевôй людности перскôй.

Атиньскй круги правительственнй заперечують рѣшучо вѣсть, будьто бы грецке правительство выдало обѣжникъ дипльоматичный въ справѣ болгарского закона, заводячого обовязкову науку болгарского языка въ громадахъ, замешкалыхъ Греками.

Новинки.

— **Погорѣльцямъ громады Станіславчикъ,** въ повѣтѣ перемыскôмъ, дарувавъ Є. Вел. Цѣсарь кождому поодиноко по 10 зр. запомоги.

— **Єго Цѣс. и Кор. Высокôсть,** Найдостойнѣйшій Архікнязь Леопольдъ Сальваторъ полювавъ оногди въ лѣсахъ Семакôвскихъ а вчера вечеромъ повернувъ до Львова

— **Именованя.** Управитель ц. к. Адміністраціи дôбръ державныхъ Надвôрнои именувавъ помôчникôвъ Іосифа Іоссого и Володислава Угліра ц. к. лѣсничими; першого для Яблоницѣ, другого для Рафаіловои, а ц. к. пôдофіцира 80 п. п. Антона Гунґендорфа лѣсничимъ для Пасѣчнои.

— **Стіпендіи.** Краєвый Выдѣлъ роздавъ на вôтрковôй сесіи 136 стіпендій въ рôжныхъ фондацій, якй має у своѣмъ зарядѣ, зъ чого припало на львôвскій університетъ 24, на кракôвскій 35, на політехніку львôвску 7, на всѣ ґімназіи 58, на школы реальнй 12, на промысловй 3 (1 на Львôвъ, 2 на Кракôвъ), на школу штукъ красныхъ въ Краковѣ 1, на львôвску ветеринарію 1, на школы рôльничй 9, на народнй 5; на львôвскôмъ університетѣ одержали стіпендіи по 157 зр. 50 кр. Русины: К. Кульчицкій, М. Потучко и В. Гладиловичъ правники а на выдѣлѣ фільософічнôмъ: П. Рыбчукъ и Е. Зaремба. На кракôвскôмъ університетѣ такй самй стіпендіи одержали медики: В. Вербенецъ и Ст. Шепаровичъ. Въ рускôй ґімназіи у Львовѣ одержали стіпендіи: Юр. Барановскій, Ф. Єндикъ и В. Щуратъ.

— **Значна крадѣжь.** Позавчера рано въ Кайзереберсдорфъ коло Вѣдня забравъ якійсь чоловѣкъ въ уніформѣ почтового урядника зъ почтового воза 21.473 зр. Яко спôввиновникôвъ арештовано почтового вôзника и ще одного почтового слугу.

— **Загадочный выпадокъ.** При ул. Сонѣчнôй найшли оногди рано кравця, жида Шаю, на постели безъ житя, а на тѣлѣ спостерѣгъ мѣскій лѣкарь дръ Татарчухъ слѣды побитя, але не выключивъ можливости, що Шая згинувъ на ударъ серця. Изъ слѣдства выйшло, що днемъ передъ тымъ побили покôйного Гершь Кацъ и єго жѣнка Байля, можлива проте рѣчь,

---

они пôдбурювали народъ плякатами. То доказує той фактъ, що всѣ розрухи вôдбували ся пôсля однакового зъ горы обдуманого пляну и що пôдчасъ розрухôвъ являлися люде, котрй тыми розрухами руководили. Такожъ и то треба мати на оцѣ, що розрухи не выбухали нѣколи въ двохъ мѣсцяхъ рôвночасно, лишь въ однôмъ за другимъ и то въ такôй порѣ, коли ватага мала часъ перейти зъ одного мѣсця на друге. Всюды, де лишь выбухли розрухи, появляли ся якйсь чужй люде, а скоро тй щезли, то и розрухамъ бувъ конець та знову наставъ спокôй.

Ото головнй причины послѣдныхъ розрухôвъ въ полудневôй Хинѣ, а теперь де що про самй розрухи.

Першй розрухи выбухли зъ початкомъ мая въ Шанґчу, де ограблено місію, але мѣсцевый мандаринъ поставивъ ся такъ остро, що незадовго наставъ тамъ спокôй. Дня 12 мая выбухли розрухи въ портовôмъ мѣстѣ надъ рѣкою Янґтсе повысше Нанкіну. Вже кôлька днѣвъ напередъ ходила чутка, що тутъ выбухнуть розрухи; въ мѣстѣ порозлѣплювано пôдбурюючй плякаты противъ місіонерôвъ, а Европейцѣвъ, що мешкають тутъ въ домахъ належачихъ до місіи, остерѣгано, щобы они завчасу спрятали свое майно. Дня 11 мая зловлено двѣ монахинѣ, Хинки, що ходили зъ дѣтьми на проходъ, та приведено до мандарина. Товпа людей, що ихъ привела, доказувала мандаринови, що они ловлять чужй дѣти та ихъ чарують, а вôдтакъ роблять зъ ихъ очей лѣки. Католицкй місіонеры, довѣдавшись о тôмъ, пôйшли заразъ до мандарина и постарались о то, що вôнъ пустивъ тй монахинѣ на волю. На другій день прийшло до католицкои місіи кôлька жѣнокъ та впавши на колѣна удавали, що нѣбы то плачуть, та просили, абы имъ вôддали ихъ дѣти. Розумѣє ся, що въ місіи не було ихъ дѣтей, тожъ и годѣ було имъ ихъ вôддати; то була лишь така зачѣпка. Въ Хинѣ бує часто, що хтось украде дитину, абы єи вôдтакъ въ другôй сторонѣ краю продати; але то була рѣчь певна, що тымъ жѣнкамъ нѣхто дѣтей не укравъ. Около тыхъ нѣбы то заводячихъ зъ жалю матерей зôбрала ся заразъ величезна товпа народу та урадили перешукати місію. Выважили дверѣ, впали до місіи и побили та поломили все на дрôбнй куснѣ, що тамъ лишь було. Дѣтей не знайдено, а священики ще передъ тымъ повтѣкали на чайку на рѣцѣ та поплыли до приморского мѣста Тсін-кіянґъ. То все дѣялось пополудни около 4 год. Хинцѣ збурили тутъ будынокъ місійный, на 30 священикôвъ, школу для хлопцѣвъ, каплицю, всѣ будынки господарскй, бібліотеку, словомъ все, що лишь належало до христіянъ, а що дало ся взяти, то забрали. Середъ тыхъ розрухôвъ видко було, якъ якйсь прилично одягненй люде зъ прапорами въ рукахъ крутили ся середъ товпы, выдавали приказы, и очевидно кермували цѣлымъ розрухомъ. Мандаринъ выславъ кôлькохъ воякôвъ, а тй стрѣливши кôлька разôвъ слѣпыми набоями, вернули ся назадъ. Скоро вояки вôдôйшли, розпочало ся бурене та рабунокъ наново.

Пôдчасъ коли то дѣялось въ місіи, зôбрали ся тысячѣ людей на улици та завалили муръ межи будынкомъ місійнымъ а анґлійскимъ консулятомъ. Консуль и єго жѣнка перебрали ся по хиньски та втекли до будынку мытового, що стоить надъ рѣкою. Около 8 год. вечеромъ зôбрались тутъ були вже всѣ Европейцѣ. Жѣнки для лѣпшои безпечности перенесено на судна на рѣцѣ а зъ ними лишило ся и кôлькохъ мужчинъ. Цѣкава рѣчь, що американьску місію Методистôвъ лишено зовсѣмъ въ спокою, а цѣла злость звернула ся лишь противъ католицкои місіи. Кôлька разôвъ хотѣли Хинцѣ пôдпалити и будынокъ мытовый, але Европейцѣ за каждый разъ вôдогнали ихъ баґнетами.

На другій день порозлѣплювали знову плякаты, взываючй Хинцѣвъ до рабунку. Въ мѣстѣ було зовсѣмъ спокôйно, бо теперь велася не абы яка робота: мужчины, жѣнки и дѣти поралисъ якъ наспокôйнѣйше около розваленыхъ будынкôвъ и выносили зъ нихъ, що лишь ще дало ся вынести и робили то зъ якъ найспокôйнѣйшою совѣстею. Кôлькохъ кулѣвъ несло тяжку зелѣзну касу зъ такимъ спокоємъ, якъ колибъ кого перепроваджували або выносили, якъ звычайно, товары на корабль. Около 10 годины рано, зôбралась була знову велика товпа народу передъ будынкомъ мытовымъ и хотѣла єго пôдпалити, але урядники мытовй пôдъ проводомъ одного капітана анґлійского

що се було причиною смерти. Кацôвъ увязнили, а трупа Шаѣ вôдставили до шпиталю, де обдукція покаже, що було причиною єго смерти.

— Чотири зубы за одинъ разъ, Сидячи въ однôмъ шинку при флящинѣ (при улици Сикстускôй) розпочавъ Янкиль Ґрінеръ сварку зъ шевскимъ челядникомъ Андрѣємъ Ґрехомъ. Рѣчь пôшла о марницю а Ґрінеръ вхопивши чарку, такъ вытявъ Ґреха нею по лици, що заразъ чотири зубы вылетѣли. Спôръ остаточно скôнчивъ ся на поліційнôй инспекціи.

— Якъ зробивъ, такъ зробивъ, але зробивъ!... Одинъ нѣмецкій прокураторъ одержавъ вôдъ якогось вôйта зъ села 18 марокъ переказомъ почтовымъ. Ажь на другій день надôйшло письмо вôдъ вôйта, выясняюче пересылку. Въ письмѣ тôмъ вôйтъ доносить: „Вôдобравши вôдъ Х. шѣсть фальшивыхъ талярôвъ, посылаю ихъ пану прокураторови переказомъ почтовымъ, бо справа пильна“. Очевидно прокураторъ одержавъ 18 найретельнѣйшихъ марокъ въ золотѣ а 6 фальшивыхъ талярôвъ пôйшли собѣ зъ касы почтовои знову мѣжь люде.

— Трупъ въ бохонци хлѣба. Зъ Будапешту доносять, що сими днями найшли тамъ на улици бохонець хлѣба а въ нѣмъ спечене тѣло малои дитины. Власти суть вже на слѣдѣ злочинця.

— Практичный способъ. Оденъ анґлійскій льордъ, выѣзджаючи сими днями зъ цѣлою своєю родиною до Европы, прибивъ на дверяхъ своєи палаты таке оповѣщенє: „Для злодѣѣвъ! Все моє срѣбло и дорогоцѣнности находить ся въ переховаваю у „Safe Deposit Companys“; въ шафахъ и куфрахъ єсть лишь стара одѣжь и рѣчи безъ вартости. Ключи до тыхъ шафъ и куфрôвъ суть въ горѣшнôй шуфлядѣ буфету по лѣвôмъ боцѣ. Сли хочете доочне пересвѣдчити ся, не попсуйте менѣ хочь замкôвъ. Прошу такожь, вытирайте ноги и не поплямѣть менѣ стеариною диванôвъ.“.

Всячина.

— Дещо про лысоватôсть. Пôдъ такимъ заголовкомъ помѣстивъ дръ Рудольфъ Лєснеръ у вѣденьскôй медициньскôй ґазетцѣ цѣкаву статью, зъ котрои отсе выимаємо:

Найбôльше лысыхъ буває мѣжь людьми образоваными, особливоже по мѣстахъ, а всежь таки було бы трудно доказати, що чимъ у кого бôльша лысина, то вôнъ тымъ и бôльше интеліґентный, або взагалѣ, що лысоватôсть стоить въ якійсь звязи зъ образованємъ. Коли комусь свѣтить ся лысина на головѣ, то ще не доказъ, що єму и въ головѣ ясно; противно; були дуже мудрѝ и глубоко мыслячѝ головы якъ н. пр. хочь бы лишь Шілєръ, Лістъ, Макартъ, Шкода, Опольцеръ, а мали буйне волосє.

Певно, що межи селянами буває лишь мало лысыхъ, але зъ того ще не можна вносити, що хто мало працює головою, тому волосє не буде выпадати. Далеко скорше можна припустити, що неоднаковый способъ плеканя волося въ мѣстѣ а на селѣ, выкликує неоднаковѝ наслѣдки. Селяне не знають запѣкати волося и рѣдко лишь дають собѣ єго стричи. Правда, що плеканє волося у селянъ не конче длятого и взôрцеве, але зъ другои стороны здаєся, що й дуже старанне плеканє не конче причиняєсь до єго удержаня. У Циганôвъ, що волочать ся свѣтами, видимо буйне й густе волосє, хочь они лишь хиба вымково коли розчѣсують єго гребенемъ або пригладжують щѣткою, а довгѝ грубѝ косы суть доказомъ, що сама нехарнôсть про себе ще не конче стаєсь причиною выпаданя волося.

Зъ вôдкижь то бере ся, що коли розглянемо ся н. пр. въ театрѣ, то видимо передъ собою цѣлый партеръ лысыхъ? Зъ вôдки то походить, що майже лишь самѝ мужчины бувають лысѝ, хочь бы навѣть поминути всѣ шіньоны та фальшиве волосє у жѣнокъ? Колибъ лысоватôсть переходила въ спадщинѣ зъ родичѣвъ на дѣти, то въ рôвнôй мѣрѣ мусѣли бы и жѣнки бувати лысѝ. Звычайно однакожь волосє у жѣнокъ удержуєсь добре. Можна сказати, що жѣнки въ вѣцѣ 30 до 40 лѣтъ мають ще по найбôльшôй части добре волосє, а мужчины въ тôмъ вѣцѣ по найбôльшôй части свѣтять вже лысинами. Причина тому та, що довге волосє держить ся довше на головѣ, якъ коротке. У артистôвъ що найрадше носять довге волосє, можемо добачити, що они рѣдко борзо лысѣють. Видко, що довгій волосъ стає крѣпшій въ корени, а коротко стриженый волосъ здуває ся и коле ся. Може такожь бути, що въ волосє обстрижене ажь попри само корѣнє, заходить воздухъ ажь въ волоснѝ цыбульки и ихъ ослабляє.

Дальшимъ поясненємъ на то, що довге волосє можна певнѣйше удержати, єсть зовсѣмъ инше плеканє волося у женщинъ якъ у мужчинъ. Для женщинъ нема голярень, де дѣйстно стрижуть всѣхъ пôдъ мѣру одного гребеня, въ котрыхъ тымъ самымъ гребенемъ, тою самою щѣткою чешуть и причѣсують здорове и недуже волосє; они волять самѝ, дома, власнымъ гребенемъ прикрашувати собѣ голову, а то рѣчь не абы якъ важна.

Разъ при нагодѣ спытали мы фризієра, чи чистить вôнъ коли свои гребенѣ та щѣтки? а вôнъ на то сказавъ: „О можете бути зовсѣмъ спокойнѝ; я на то дуже уважаю, щобы у мене все було чистеньке. У мене все що тыждня разъ чистить ся дуже докладно“. Отъ маєте: що тыждня разъ! А до него що дня заходило якихъ двацять людей. Не дасть ся заперечити, що тѝ голярнѣ, зъ своими гребенями та щѣтками для всѣхъ, причиняють ся значно до того, що люде лысѣють. А то не мале лихо, яке они роблять; бо коли хто лысый, то не лишь въ тôмъ лихо, що єму не стає природнои прикрасы, та що другѝ собѣ зъ него кепкують. То справа, котру треба поважнѣйше брати. У кого нема волося на головѣ, то въ зимѣ такъ мерзне въ голову, що она єго ажь болить; вôнъ може легко застудити ся въ голову и неразъ дôстати міґрены. Штучне волосє знову, то рѣчь погана, впадає въ очи и спыняє свобôдный рухъ (зъ шапкою можна и волосє зъ головы здôймати).

Запѣканє волося то такожь способъ выдуманый на то, абы лысѣти. Черезъ запѣканє волосъ стає сухій, крыхкій, ломить ся и выпадає. Тому то кучерики стають чимъ разъ тоншѝ и тому фрізієры роблять заразомъ и перуки. Отже хто хоче мати волосє на головѣ, нехай же єго не запѣкає, нехай не дає ся часто а коротко стричи, а коли иде до фризієра, то нехай бере зъ собою свôй гребѣнь и свою щѣтку. Зъ другои стороны треба и то признати, що консервованє волося зависить въ многихъ случаяхъ вôдъ условій, котрыхъ досы не удало ся розслѣдити. Отъ н. пр. видимо чоловѣка здорового, поважного безпристрастного, котрый за кождый разъ кличе фризієра до себе до дому, волося такожь не стрыже коротко а мимо того лысѣє передъ часомъ; другій знову, легкодухъ, розпустникъ, вже добре старѣє ся а має густе и буйне волосє. Разъ видимо, що и людей, нездужаючихъ на вѣчный нежитъ жолудковый, волосє выпадає, а другій разъ оно держить ся, хочь люде черезъ довгій часъ зле вôджвляють ся. Не умѣємо такожь сказати, яку ролю грає тутъ унаслѣджуванє волося и лысины по родичахъ.

— Мрака въ Лондонѣ. Дня 23 грудня панувала въ Лондонѣ така мрака, якои мабуть ще нѣхто въ Лондонѣ не бачивъ, а хто не видѣвъ єи на свои очи, то не може о нѣй мати и понятя. Такъ пише до своихъ знакомыхъ у Вѣдни одна панѣ, що пôдъ ту пору була якъ разъ въ Лондонѣ. Було гôрше — каже она, якъ въ ночи, бо, дословно, не було нѣчого видко; менѣ здавало ся таки, якъ колибъ хто завязавъ менѣ очи темною хусткою. Я мусѣла того дня выѣхати на мѣсто. Около полудня було трохи прояснило ся, але вôдтакъ ставало чимъ разъ темнѣйше, а всѣ возы мусѣли ѣхати дуже поволи. Я зайшла до одного склепу; коли я зъ вôдтамъ выйшла, то на улици було такъ темно, що менѣ мусѣли посвѣтити до воза. Зъ возôвъ, що ѣхали, не було видко нѣчого, анѣ коней анѣ самого воза, лишь запаленѝ лѣхтарнѣ; а й люде ходили зъ лѣхтарнями. Мы ѣхали дуже поволи и не чули бôльше нѣчого лишь гозоснѝ крики. Мôй вôзникъ розпытувавъ ся що хвиля куды дорога, ажь наконець зблудивъ и кôлька разôвъ выѣхавъ на якійсь муръ. Такъ блудили мы цѣлу годину, ажь наконець знайшли мы цѣлкомъ добру дорогу. Замѣтне и то, що навѣть въ комнатахъ робило ся темно, при тôмъ мрака була якась дуже чутка и все вôдстало ажь чорне. Въ мѣстѣ по улицяхъ присвѣчували возамъ смолоскипами якісь обдертѝ люде, що ажь страшно було ѣхати зъ ними. Въ мѣстѣ уставъ бувъ на хвилю весь рухъ а навѣть почта спôзнила ся.

✝ Посмертнѝ вѣсти.

О. Анатоль Витошиньскій, приходникъ въ Делятинѣ упокоивъ ся недавно въ 73 роцѣ житя. а 49 свого священьства. Вѣчна єму память!

О. Иванъ Безушко, парохъ у Великополи, деканату и повѣту городецкого, упокоивъ ся дня 26 м. м. въ 37 роцѣ житя, а 11 священьства. Вѣчна єму память!

Телеграмы

Вѣдень 1 сѣчня. Въ наслѣдокъ теплои погоды пустили снѣги въ горѣшнôй Австріи и Дунай сильно прибуває; побоюють ся повени.— Зачувати, що на вчерашнôй радѣ міністрôвъ порѣшено остаточно именованє пос. Билиньского ґен. деректоромъ зелѣзниць державныхъ. — Рітмайстеръ жандармеріи Генрихъ Крафтъ именованый комендантомъ вôддѣлу жандармеріи ч. 5 въ Перемышли.

Будапештъ 1 сѣчня. Въ наслѣдокъ сильнои инфлюенцы, яка тутъ лютить ся, не буде мабуть новорôчного принятя у президента міністрôвъ. Значна часть послôвъ занедужала на инфлюенцу.

Дрездно 1 сѣчня. Наслѣдникъ престола занедужавъ небезпечно на запаленє кишокъ Новорôчне принятя у двору вôдкликано. Зъ Вѣдня покликано дра Більрота.

Деблінъ 1 сѣчня. Въ пивници пôдъ будынкомъ правительственнымъ, де мѣстить ся зарядъ Ирляндіи, пôдложивъ хтось бомбу въ намѣрѣ высадити будынокъ у воздухъ.

Петербургъ 1 сѣчня. Въ Баку кинулись селяне зъ сторôнъ дôткненыхъ голодомъ на крамы зъ поживою и стали рабувати. Войско убило двохъ людей а 18 тяжко покалѣчило.

вôдогнали єи шаблями та пригасили огонь. О 3 год. надплыли три хиньскѝ лоди канонірскѝ зъ ґубернаторомъ зъ Ан-гуі, стрѣлили кôлька разôвъ слѣпыми набоями и товпа розбѣгла ся. Ґубернаторъ ѣздивъ якъ разъ на инспекціи и не знавъ нѣчого о тыхъ розрухахъ. О 4 годинѣ було вже знову зовсѣмъ спокойно.

Найцѣкавѣйше при сихъ розрухахъ було то, що тутъ якъ сказано, крутили ся якісь люде, котрѝ зовсѣмъ не рабували, лишь давали приказы; рабованє вôдбувало ся такъ спокойно, що рабôвники вôдсрюбовували зовсѣмъ спокойно дверѣ, а вôдтакъ ихъ забирали. Провôдъ бувъ тутъ такъ сильный, що не нападано на нѣкого, лишь на католицкѝ місіи и на тыхъ людей, що мешкали въ домахъ місійныхъ. На другій день ходили Европейцѣ вже зовсѣмъ спокойно по мѣстѣ и оглядали развалины, а нѣхто имъ и злого слова не сказавъ. Ко ляо-гуі выйшли вже були зъ Ву-гу и въ мѣстѣ було знову спокôйно. Пôдчасъ розрухôвъ плывали по рѣцѣ заєдно два пароходы, щобы на случай потребы забирати Европейцѣвъ; оденъ стоявъ доти пôдъ мѣстомъ, доки другій не надплывъ. Церковъ и будынки місійнѝ розвалено ажь до фундаментôвъ, нѣбы то абы знайти трупы тыхъ дѣтей, котрыхъ священики зарѣзали, а вôдтакъ въ церквѣ закопали.

(Конець буде.)

Вôдвѣчальный редакторъ: Адамъ Креховецкій

Оголошеня до *Народнои Часописи* приймає Контора **Льеопольда Литыньского,** *Львôвъ, Валова, 14*

АПТЕКА ПОДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручає:

Знаменитй средства до консервованя зубôвъ и ясель и удержаня ямы губнои въ цѣлковитôй чистотѣ, именно

Порошокъ до зубôвъ салициловый и зъ руты надає зубамъ снѣжну бѣлость и не ушкоджуючи цѣлкомъ шклива хоронить ихъ передъ спорохнѣлостію.— Цѣна шкатулки 25 и 35 кр.

Вода анатеринова, настой на зѣляхъ антисептичныхъ, а также и **вода салицилова,** котрои пару капель розпущенныхъ въ шклянцѣ воды, по выполоканю губы усуває зъ неи непріятный смакъ, а также забеспечує ясла передъ всѣми **слабостями.**

Торговля основана въ р. 1789.

Цѣлкомъ свѣжій транспортъ.

ГЕРБАТЫ ХИНЬСКОИ

одержала и поручає торговля

Фридриха Шубута

у Львовѣ

Ринокъ ч. 45

Цѣнники докладни безплатнй и оплатно

ДЗЕВОНЬСКІЙ и ҐІҐЕЛЬ,

Львôвъ, ул. Галицка 6.

поручають по цѣнахъ найнизшихъ

великій выбôръ ручныхъ робôтъ дамскихъ

розпочатыхъ и покôнченыхъ въ найсвѣжѣйшôмъ вкусѣ. Всякй приборы до шитя, гафту и гачкованя. Хустки повстяни, рукавички дамскй, мужескй и дитинячй. — Мыделка и парфумы.

Препорученя зъ провінціи сповняємо вôдворотною почтою.

КОНТОРА ВЫМѢНЫ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГИПОТЕЧНОГО

купує и спродає

всякй ефекта и монеты

по курсѣ деннôмъ найдокладнѣйшомъ, не числячи жаднои провизіи.

Яко добру и певну льокацію поручає:

4 1/2 % листы гипотечнй.	**4 %** пожичку пропинаційну галицку.
5 % листы гипотечнй премірованй.	**5 %** „ „ буковяньску.
5 % листы гипотечнй безъ преміи.	**4 1/2 %** пожичку угорскои желѣзнои дороги державнои.
4 1/2 % листы Тов. кредитового земс.	**4 1/2 %** пожичку пропинаційну угорску.
4 1/2 % листы Банку краєвого.	
4 1/2 % пожичку краєву галицку.	

4 % угорскй Облигаціи индемнизаційнй,

котрй то паперѣ контора вымѣны Банку гипотечного всегда купує и продає **по цѣнахъ найкористнѣйшихъ.**

Увага: Канторъ вымѣны Банку гипотечного пріймає ôдъ Вп. купуючихъ всякй **выльосованй, а вже платнй мѣстцевй** паперѣ цѣннй, якъ также **купоны за готôвку, безъ всѣлякои провизіи, а противно замѣсцевй,** лишень за ôдтрученьемъ коштôвъ.

До ефектôвъ, у котрыхъ вычерпали ся купоны, доставляє новыхъ аркушѣвъ купоновыхъ. за зворотомъ коштôвъ, котрй самъ поносить.

ПА-

расолѣ у великôмъ выборѣ, **Кальошй** американьскй и россійскй. Бѣлье мужеске, выробы триковй, бѣлье Єґера, итп. поручає найдешевше маґазинъ товарôвъ модныхъ, приборôвъ подорожныхъ, тоалетныхъ итп.

Павла Ляннґнера,

передъ тымъ

Братôвъ Лянґнерôвъ

у Львовѣ ул. Галицка ч. 16.

Цѣнники на жадане даромъ.

Найкрасшимъ дарункомъ на Рôздво и Новый Рôкъ єсть **добрый корсетъ,** а такій можна лишь купити въ склепѣ

„SANS RIVAL“ MAGASIN GORSET DE PARIS

у Львовѣ Площадь Галицкѣй ч. 15.

въ гмаху Банку гипотечного поручає правдивй паризкй **Ґорсеты дамскй** найновѣйшого фасону теперѣшного сезону: зъ короткимъ бедромъ и долгимъ станомъ à la Sirène C. P. à 3·50, 4·50, 5·—, 6·50, шарй, креме и бѣлй. — Nouveautes Corset Stefanie à 3·50, 4·—, 5·—, Brykle на 5 гузикôвъ. — Corset Kirass 36—38—40 цтм, довгій, нитяный. Дрелихъ à 3, 3·50, 5, 6. — Corset Panzer 34—36 цм. довгій нитяный Дрелихъ à 2·50, 3, 4, 5.

Всякй части рôжнои величины суть завше на складѣ вôдъ 1.50—20 зр.

Всяки замовленя зъ провинціи выконуют ся якъ найскорше.

Старй корсеты приймають ся до направы

Новоотворена и на ладъ перворядныхъ того рода заграничныхъ закладôвъ уладжена

ДРОГЕРІЯ

головный складъ матеріялôвъ аптичныхъ и фарбъ

ЛЬЕОПОЛЬДА ЛѢТЫНЬСКОГО

маґістра фармаціи

у Львовѣ, улиця Коперника ч. 2, поручає:

розробы лѣчничй, хемікалія, средства специфічнй и універзальнй, краєвй и заграничнй. — Концесіонована продажь трутинъ.

Артикулы ґумовй и опатрунки хирурґічнй въ найбôльшôмъ выборѣ и зъ першихъ жерелъ.

Прилады тоалєтовй, средства косметичнй, мыделка, пудры и кремы. — Парфумы анґлійскй, француски и краєвй.

Оливу до свѣченя.

ТРАНЪ РИБЯНЫЙ КУРАЦІЙНЫЙ въ фляшкахъ ориґінальныхъ (пачка 5 кільоґрамова, 6 фляшокъ, коштує 5 зр.)

Вина лѣчничй, Маляґу, Конякъ, Румъ, Оцѣтъ и т. п.

Запримѣчаємо притôмъ, що, позаякъ предметы тй суть въ Дроґеріи на головному складѣ, можь ихъ тутъ дôстати о много таньше, въ бôльшому доборѣ и лучшôмъ сортѣ, нѣжь денебудь инде.

Замовленя зъ провінціи полагоджують ся вôдворотною почтою.

Адресъ: Льеопольдъ Лѣтыньскій, Львôвъ, ул. Коперника ч. 2.

Зъ друкарнѣ Вл. Лозиньского пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.